

СКЛОВСЬКИЙ І.З.

доктор філософських наук,
професор кафедри соціально-гуманітарних наук
Кіровоградської льотної академії
Національного авіаційного університету
(Кіровоград, Україна) sklo_iz@ukr.net

ФІЛОСОФІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ ЯК ФЕНОМЕН ЕТНОСОЦІАЛЬНИХ ЗМІН В УКРАЇНІ

Національна ідея в історії України є пошук сучасного типу духовного тлумачення боротьби за вимір «власного суверенітету», збереження оптимізму, щоб подолати примітивний погляд на демократизацію і патріотизм.

Ключові слова: метафізика, архетипи, цивілізація, національна ідея, патріотизм, етноконфесійна саморегуляція.

Актуальною проблемою пострадянського державотворення є метафізичний пошук сенсу національної ідеї в Україні. Політична нація актуалізує історичний вимір власного типу тлумачення Вічно Суцього, так чи інакше пов'язаного з тлумаченням «боротьби за суверенітет», збереженням етносоціального оптимізму, щоб подолати примітивний погляд на демократизацію і патріотизм, творчо осмислюючи досвід поєднання філософії, метафізики, патріотизму (М.Бердяєв, С.Булгаков, В.Воронкова, М.Гайдеггер, О.Лосєв, та ін.), для універсальної відповіді на питання: «Чому історичний народ, котрий має, оригінальний внесок у європейську цивілізацію, багаточисельність майже до кінця ХХ ст., мав невідповідний міжнародний статус?». Метафізичне пізнання важливе для збагачення філософії національної ідеї, що з'ясовує досвід етноцентризму, стилів громадянського інтерпретування європейського досвіду самовизначення [1;2;6;7;8;9;10;11;12]. Метафізика – (гр. після природи) – уможливає філософсько-містичне вчення про найзагальніші зміни видів буття (Бог, світ, янголи, національний дух). Метафізичний аналіз конструє духовне буття, як властивість Бога, через субстанцію її невід'ємні властивості – атрибути (Б.Спіноза, Р.Декарт, Г.Лейбниц, Б.Паскаль), поняття абсолютного часу і простору (І.Ньютон, Г.Галілей); трансцендентне висвітлення «розумного апофеозу буття» (О.Потєбня, Г.Сковорода, П.Юркевич). Перетворення субстанції на об'єкт пізнання етнокультурних речей як на суб'єкт метафізики націєтворення, необхідне щоб відкрити надзвичайний метод пізнання істини «духовною особою», яка має «свідоме осмислення свого Я» (Р.Декарт). Пізнавальні особливості метафізичного аналізу легковажних суджень, тоді «очищують» об'єкт пізнання від суб'єктивних домішок, а свідомість – від усього волюнтариського, що викривлює отримання істини – від

ортодоксальних вірувань, тобто всього демонічно-неемпіричного у етноцентризмі, що гальмує метаморфози громадянського відтворення цивілізованого патріота, він є об'єктивно-суб'єктивною істотою за умов існування ідеалів етносоціального «очікування – надії».

Незмінні захисники європейської та слов'янської єдності, від Ф.Лассаля до М.Гоголя, від М.Грушевського до Д.Донцова, від Т.Шевченко до В.Липинського, гостро критикували «нігілізм роботоподібних бовдурів», що завжди через богоборство орієнтували суспільство нехтувати досвідом збереження унікальної етнонаціональної інтеграції та етноконфесійного подолання догм тоталітаризму в альтернативній Україні. Методологічний порок механістичної схоластики богоборства у відсутності обґрунтованої національної політики, гальмування того, щоб вона торкнулась відтворення справжніх онтологічних критеріїв сучасної критики «суперінтернаціоналізму – націонал-нігілізму (Л.М.Глазов), як «цапа відбувайла», що нехтує сучасним тлумаченням біблейських істин. [3, 303-304]. В основі суперцентралістської ідеї намагання русифікаторів відтворити так званий «гомосоветікус», висунув вульгарний атеїзм як нібито вище соціальне благо, хоча «царство кесаря», - за визначенням суперечить логіці українського націотворення. Тільки власний суверенітет стимулює процес етнонаціонального зближення, підкреслюючи силу метафізичного осмислення українознавчого досвіду, впровадження в життя принципів «Сім'ї великої, вільної, нової» (Т. Шевченко). Тому зараз цей досвід «конкретної онтології» може еволюційно реалізуватись, коли є удосконалення конституції незалежної України, попри носіям софістики, намагання її втілення в контексті і романтичного, і військового досвіду тривалого становлення цивілізованого громадянського суспільства.

На думку першого організатора незалежного робітничого руху в Німеччині ХІХ століття Фердинанда Лассаля, - романтичні проекти реальні тільки тоді, коли їх створення відповідає існуючим у країні фактичним відносинам сил, які регулює Основний Закон країни. «До такої конституції ніхто не підступиться, і всякий побоїться торкнутися її... Справа робиться не ісписуванням паперу, а зміною фактичних відносин сили... А де таке протиріччя існує, там писана конституція загинула неминуче, і ніякі містичні обставини не врятують її» [9, с. 26]. До речі, правовий і національний нігілізм як раз нехтував теорією і практикою цього «банального» Зла, коли стереотипи минулого, з часом героїзують звичайних осіб в історії, - цікавим має бути футурологічно-онтологічний вимір етноконфесійного здобутку, оскільки формується історична свідомість політичної нації. Метафізика національної ідеї в своєму осмисленні ірраціональної сторони Суцього пристосовує сутність буття, як прояв його феноменологічного розуміння: «В кожній сутності народжується три необхідних моменти – момент гомологічний, або момент зверхсутнісного єднання, охоплюючого всі бутійні і всі небутійні, меональні моменти речі,... момент появи смислу, або ідеї; момент генетичний,... аналогічно встановлений, або момент вічної рухомості... в межах ейдоса і початкової єдності» [6, с. 94]. Завдячуючи

онтологічному аналізу Суцього, ірраціональне значення доповнюється розумінням діалектики призначення,- оптимізації становлення сенсу ідеї. «Сенс ...- першопочаткова сфера діалектики. Визначення ж сенсу не може турбувати меонального ознаменування... Однак вводити поняття меона в сферу символічної семіми було нецілеспрямованою дією тому, що там зовсім не фіксується наша розумова стихія як така. Там остання була скована звуковими кордонами». [6, с. 56-57] Сміслова визначеність Суцього через семасіологічний контекст більш чітко визначає сутність ідеї національного буття, але в текстологічній сукупності містичних, софійних, екоософських аспектів.

«Ідею предмета ... повинен хтось мати.(Вічно Суций.-І.С.) І цей «хтось» також відрізняється від предмета, який він бачить і розуміє. Предметна сутність в ньому знаходиться – і це «як» знаходження її в ньому, ця поверхова зовнішність взагалі, як форма знаходження предмета в меоні, що і є не щось інше як ідея... Ідея предмету вважає за сутність тільки одну чисту знаковість предмета як такого... Ідея предмета і є той же самий предмет в цілому, але тільки перенесений в інобуття... Максимально повне знаходження предметної сутності в інобутті є її максимально повне явище, що має відображення (через поняття буття і небуття.- І.С.) і втілення якщо під інобуттям розуміється людська... свідомість, то ідея в цьому смислі є повним і адекватним знаходженням предмета в цьому пізнанні... » [6, с. 57-58]. Після фізичної смерті людина метафізично продовжує своє земне життя, чому філософія передає теології пошук істини, оскільки носій національної ідеї, має відповідати за долю власного етносу: «І за гробом має місце розкаяння, плоди його - складники в тій зміні духовного складу..., якому притаманна дійсна сила» [5, 11] Ейдетично-онтологічна визначеність сили національного буття може бути тільки в ірраціональній площині трансцендентного існування, «Я етносу» притаманне феномену небуття: «Не можна розглядати загробний стан як раз і навіки дане назавжди... Воно є продовженням духовного життя, яке не завершується за порогом смерті. І вона має свою особливу частину шляху, що веде до воскресіння. Воскресіння... вважаємо проявом духовної зрілості ... Відвертість Йоана Богослова в «Апокаліпсисі» повна прикладів участі померлих в житті світу. Приклади: гл.5, 8-12; гл.6, 9-11; гл.7, 13-17; гл.14, 1-5; гл.15, 1-3» [7, 12].

Філософсько-екоософський вимір природної сутності буття потребує реального вивчення метафізики національної свободи «Людський дух, в духовності своїй, - вказував о. Сергій(Булгаков), - має потенцію безсмертя, цю здатність людського Я відобразитись у всієї своєї складній цілісності» [7, с. 4]. Ідея як прояв національної свободи торкається проблеми буття і ніщо, смерті і безсмертя «Людина ж відкрита небезпеці смерті внаслідок свого багатства, яке в той же час можуть створювати небезпеку. Як і всі творення, людина є поєднання буття і небуття, причому останнє піднімає голову, як тільки рівновага хитається» [7, с. 4-5]. Онтологічні аспекти софійного виміру буття Я-етносу дозволяють правильно зрозуміти метаморфозу і унікальність, що визначає еволюція етноцентризму під час ускладнення національного

Філософія національної ідеї як феномен етносоціальних змін в Україні

буття (Етнос є Я, і не - Я, є і Я, і не є - Я).

«Любов і мудрість Божа знайшли шлях виконати сенс людського буття, - на думку о. Сергія (Булгакова),- повернув людину духовному світу... Той, хто був плоттю, повинен тепер безпосередньо впевнитися в існуванні свого Я... Для повноти своєї гуманності людина повинна знищити в собі не тільки все смертне, відроджуючись і в загробному стані..., щоб бути здатною до прийняти воскресіння..., життя вічного» [7, с.8]. Для знавців історіософського і футурологічного досвіду, саме через метафізику імені йде осмислення української ідеї, є джерелом мудрості спадщина Миколи Гоголя, що створив патріотичну форму – модель козацького націотворення,- визначає метафізичний аналіз Добра й Зла. «Тарас Бульба» – це універсальний символ патріотичної мудрості старшого покоління, «Остап» - націоналістичного романтизму, молодості і чесної самопожертви на захист Вітчизни; «Андрій» - плебейсько-нігілістичних перешкод. «Сім'я велика, нова» - є цілісним осмисленням національно-патріотичного романтизму і виявляє бажання героїчну пору молодості покласти на захист досвіду предків; Янкель – символ переходу від безідейного поклоніння безкрилому націонал-егоїзму, на користь переважно свідомої відмови не тільки від гедоністичного, а й утилітарного контексту життя. Це дозволяє більш повно виявити у дискурсі національної ідеї громадянську суб'єктивізацію (А.Шопенгауер), футурологічні пріоритети «щасливого буття» (М.Бердяєв), навіть містичні (М.Булгаков) та парадигмально-ноосферні проекти (В.Вернадський).

В ХХІ ст. саме системно почали використовувати постнекласичні метафізичні концепти для критики антидуховного «гуманізму» безнаціональної концепції революційного перетворення світу: оскільки богоборці в своєму матеріалістичному соціалізмі довели чесноти гуманізму до кінцевого заперечення свободи людини, до останнього опанування людиною вульгарною необхідністю, до перетворення людини в знаряддя виробничих сил. За такою стратегією держава приносила у жертву кожному людину і кожне людське покоління на користь ідолу майбутнього *zukunftstaat*'а (нім. – «держава майбутнього»-І.С.)... Обогащення людини винищується в ім'я чогось прозорого зверхлюдського, в ім'я ідеї соціалізму і пролетаріату, які вище людського, і вони не просто сума людей – вони нове божество... Неправдива похибка антропології, яка... не відповідає нескінченній природі людини, не знає тайни людської природи – ключа, (яким володіли наші видатні митці, аналізуючи метафізику національної ідеї.- І.С.) до тайни буття» [2, с. 233].

Системний характер аналізу суперінтернаціоналізму – демонічного духу богоборців призвів до виявлення вульгарного перевертання гуманної відвертості знань про національну мрію – «частина (християнської.-І.С.) релігії боголюдини..., передбачає віру не тільки в Бога, але і в людину».[2, с. 222]. Шляхетне доторкання до метафізичних таємниць буття зміцнювало культурну потребу носіїв визначення імені речей - клерикальних «вигадок», - у тому числі в процесі осмислення національного буття. Феноменологічне проникнення в сутність імені, як сенсова визначеність національного буття,

більш чітко визначає сутність конкретної філософії імені, - бо є онтологічне осмислювання антигуманної богоборотьби суперінтернаціоналізму з пасіонарним захистом символів рідного буття, що на межі тисячоліть слугувало авторитету захисників національної ідеї. Наш пасіонарізм у світі конкретизації боротьби з етноцентризмом ще рідко демонстрував наявність «шляхетних рис» противників імперського монстра, виявивши братерське-критичне «відношення до відомих філософських та моральних авторитетів альтернативної Росії (А.Сахаров, О.Солженіцин, А.Марченко та інших). Обожнюючи людину, вульгаризація ознак антирелігійної онтологізації створює культ земних ідолів-деспотів, котрі свідомо нехтували сутністю національного буття: «Сутність є дещо, наступне, воно – дещо одне, ціле. Це дещо одне існує, хоча, відрізняється від даного, не є тим особистим, це інше... В сутнісному, якщо одне дійсно існує, є момент не – сутнісного. Але сутнісне – відображає стійкість і ясність початку змін. Згідно цього, дійсно сутнісне є завжди дещо, яке змінюється» (О.Лосєв) [6, с. 93]. Софійна цілісність світового і етносоціального аспектів сутності речі, дозволяє зрозуміти таємничі символи, що перехрещується із теорією мовознавства: «Теорії мови і імені зовсім не пощастило в Росії. Прекрасні концепції мови О.Потебні... майже не вплинули на академічну традицію... В російській науці є одне надзвичайно важливе явище, яке ... йде із філософських кругів... Це феноменологічне вчення Гуссерля і його школи. І ще важливе вчення Касирера щодо «символічних форм»..., своєрідно функціонуючих... і з феноменологією, і у формальній логіці і з метафізикою» [6, с. 18-19].

Онтологічне розуміння національної ідеї, конкретизує етносоціальний сенс історичного народу: «Один і той же предметний зміст слова різні народи по-різному розуміють, в сфері народу – ... різні індивідууми, в сфері індивідуума – поняття різняться по-різним тимчасовим моментам и умовам... Все це мають бути різні ноєми, різні ступені приближення до предметної сутності; кожний аспект все розуміє з особливим значенням, вимовляючи одні і ті ж слова, складаючи повну ієрархію осмислення, і поняття поетичності. Пробиваючись до сутності предмету, ми виключаємо із ноєми момент невизначеності, не предметного розрізнення,... момент меональний, і тільки отримуємо адекватне заперечення в слові предметної сутності, або ідеї» [6, с. 56]. Філософсько-історичний вимір сутності буття потребує реального вивчення необхідності розвитку ідеї історичного народу, відхід від моністичного натуралізму до суворої розробки необхідності тих категорій, на які раніше претендували виключно метафізики. «Пояснення», не обов'язково є натуралізм, ... це часто психологічне, або метафізичне, але чисто смислова цілісність, всіх проблем, якими займалася раніше метафізика, підпорядкувати очищенню з точки зору логіки протиріччя і зобов'язання замість постулатів того або іншого віровчення, дати логічну конструкцію антиноміко-синтетичного ладу речей в реальному виявленні» (О.Лосєв) [6, с. 19]. Ейдетично-початкове осмислення онтологічної сутності ідеї вимагає визначення сенсу її становлення, щоб остаточно зрозуміти місце самого по собі цього феномену й в навколишньому середовищі. «В імені як символі

Філософія національної ідеї як феномен етносоціальних змін в Україні

сутності вона вперше з'являється, оскільки в символі як раз і є ті самі енергії, які не покидають сутності..., частково відображаючись у всьому навколишньому». [6, с. 98]. Онтологізація символів національного феномену дозволяє зрозуміти становлення його як сутності розвитку, що перехрещується з поняттям ейдосу, щоб зрозуміти співвідношення символічних і особистісних моментів метафізичного пізнання: «В ейдосі ми можемо виділити момент якісної визначеності, що складається із визначених елементів ейдосів... І тільки в подальшому ми вступаємо в... царство апофатично-символічних моментів. Якщо перед нами ейдос сокири, то схемою цього ейдосу буде сукупність його наочно – даних математичних характеристик, морфних – сукупність наочно – даних і розумово – якісних визначеностей, ейдосом в вузькому сенсі – є наявність цієї речі як визначеного предмету для рубки, але сокира, або секіра, може сприйняти на себе більш широке значення, як, напр., соціальне, тоді... може бути, деякою невизначеністю таємниці. Так, Зевса греки представляли, напр., в вигляді секіри, а Р.Вагнер склав цілу містичну концепцію меча Зігфрида. (П.Юркевич у свій час критикував гасла М.Чернишевського, щодо Сокіри - обожнювання насилля, чим намагався вирішити всі соціальні проблеми – І.С.). Це – особливим чином насичений ейдос, і це справжній вияв апофатичного (тоді ірраціональний сенс Суцього виявляє гуманність раціонально-сутнісного – І.С.) моменту». [6, с. 110-111]

Ейдотично-онтологічна інтерпретація національної ідеї, історичної нації дозволяє виявити цілісність сутності та явища, змісту та форми буття. «В думці не може бути протиріччя неосмисленого в смисловому відношенні досконало дискретних частин. В ньому ціле проникає в будь-яку частину і частина не може не бути в той же час цілим. Це тільки і забезпечує смисл як такий, це неперервність і повнота його... Смисл, або ідея, яка розглядає саму себе є тільки смисл і більше нічого... Смисл, по необхідності природи в самій собі є неперервний смисл, цілий і самосвідомий» [6, с. 25]. Онтологічне проникнення Суцього в логіку предметної сутності «Слова Бога живого» наочно показує стан трансцендентного становлення духу націотворення. Ейдотично-сенсова визначеність ідеї національного буття проникає в ірраціональну сутність речі, оскільки навіть після фізичної смерті героїчний носій етнокультури залишається в історичній пам'яті нації. Трансформація етносу, що має історичність, закладена в ідеї предмета, що виявляє цілісність духовного життя світу, коли героїчні носії етноцентризму відтворюють гідність історичної нації: «Таємниці загробного світу зовсім прозорі, бо odkриваються відвертістю... з тим, щоб задовольнити нашу ... потребу зрозуміти загробну долю людини і попередній суд. Також і в зв'язку з цим продовження життя за гробом є для всіх тих, які мають душу в безтілесному стані». [7, с. 9]. Історичне порівняння видатних особистостей, що харизматично впливали на духовні орієнтири етноцентризму, дозволяє більш детально проаналізувати сутність націотворення на різних етапах розвитку нашого народу, зміну вектору впливу містичної складової на розмаїття національної ідеї, коли будемо проводити порівняння різних підходів до

тлумачення ролі героїв – «великих українців», що піднімали націю на рівень патріотичних традицій громадянського суспільства.

Зараз дуже небезпечні стереотипи націонал-нігілізму, бо наростає погроза охлократизації нашій державі (під час відтворення масових проявів плебейського охлократизму), коли носій «плебейської викривленої одиниці» розчиняється у «сокирі», як у натовпі, що відкидає пошук справжніх символів козацького сенсу буття України. Нехтування своїм духовним спадком, - відкинув на призволяще етнічну своєрідність, оригінальність нашої культури, - примушує мимоволі вождів натовпу діяти на користь вульгарних стереотипів колишньої імперії. Техногенно-сатанинське обличчя імперських стереотипів ставить під загрозу навіть футурологічну логіку існування «шляхетних нащадків Тараса і Остапа Бульби», що уособлювали пасіонарне (за висловом Л. Гумільова) становлення європейських чеснот українського народу, - обумовило тривалий опір пострадянському механізму створення «гомосовітікус» - символ богоборського націонал-нігілізму. Напр., розповідаючи про демократизацію духовного простору у душі національної ідеї, акцентується необхідність впливу на людей з низькою політичною та релігійною культурою. Перш за все, долається духовне піднесення націонал-патріотизму проти затемнювання сутності національного буття, чим нерідко користуються праві і ліві екстремісти, нехтуючи демократичними традиціями нашого суспільства, підштовхнув протест суспільства проти стереотипності мислення та інерції думки багатьох чиновників. Як зіткнення на «всесвітньому полі бою» позитивного початку, захисників справжньої духовності і протилежного «сатанинського» крила противників «всесилля морального кодексу християнина», повазі до національних ідеалів і героїв української мрії.

Моральний захист цінностей українського суспільства, торкнувшись духу козацьких установ і організацій, зміг обмежити страшну інерцію войовничого безбожжя, державних службовців і лідерів політичних партій, - цілком закономірно йде становлення умов плюралістичної демократії. Найбільш небезпечними є альтернативно-нігілістичні тенденції, що змушують значну частину молоді жити за правилами ділків «тіньової» економіки, чи «Хрещених батьків» механістичної вестернізації, «сексуальної революції», нехтуючи християнськими принципами моралі Великого Кобзаря. Активісти духовного відродження ніяк не можуть мирно співіснувати з носіями аморального, підпорядкування сенсу національної мрії вузьким інтересам кланових груп. **Висновок:** Метафізичне сприйняття національної ідеї, визначає необхідність подолання антигуманних форм етносоціальної природофобії, як філософське поглиблення сенсу саморегуляції досвіду етнокультури, критичного осмислення проявів богоборотьби, коли потрібне навіть громадський дух патріотичної свідомості передбачає пробудження історичного духу, легітимне право на участь звичайних громадян не лише у масових мітингах, чи збір колективних підписів стосовно нераціональних дій влади, а й пікетування небезпечних дій охлократів, вчасного захисту постраждалих від техногенних і терористичних

Філософія національної ідеї як феномен етносоціальних змін в Україні

лих тощо, але в контексті українського досвіду єдності політичної нації, засвідчуючи появу громадянського впливу на дух націотворення.

Список використаної літератури

1. Аксьонова В.І. *Метафізичний дискурс у контексті цивілізаційного розвитку України* / В.І.Аксьонова, І.З. Скловський // *Перспективи* / За ред. А.І. Кавалерова. – 2008. – №4 (44). – С. 3-9.
2. Бердяев Н. *Философия свободы*. - М.: Изд-во «Правда», 1989. – С. 12-250
3. Библия. Книги Священного Писания Ветхого и Нового Заветов. *Канонические*. – М.: Изд-во Москов. Патриархии православной церкви 1991.-1221с.
4. Воронкова В.Г. *Метафізичні виміри людського буття: Проблеми людини на зламі тисячоліть* / Монографія. / В.Г. Воронкова. – Запоріжжя: Павел, 2000. - 176 с.
5. Глазов Л. *О народе и нации Украины*// *Порог*. Гуманитарный журнал Украины. -1998 - №1.–С. 3-4.
6. Лосев А. *Философия имени* – М.: «Москов. ун-т.», 1990.- 269с.
7. Протоиерей Сергей Булгаков *Жизнь за гробом*.- Б.М., б.г.-16с.
8. Скловський І.З. *Метафізика національної ідеї: Український контекст*. – Кіровоград: КЛА НАУ, 2012. – 332 с
9. *Сочинения Фердинанда Лассалья*. – Спб.: Издание М. Глаголева, Б.Г. – 129с.
10. Хайдеггер М. *Основные понятия метафизики*. – 1989.- №9 - С.108-159
11. <http://vestnikzgia.com.ua>
12. <http://halapsis.net/>

REFERENCES

1. Aksonova V.I. *Metafizichny discourse at konteksti tsivilizatsiynogo rozvitku Ukraine* / V.I.Aksonova, I.Z. Sklovsky // *Prospects* / In the red. A.I. Kavaleros. - 2008. - №4 (44). - P. 3-9.
2. Berdyaev N. *Philosophy of Freedom*. - M.: Publishing House of the "Truth", 1989. - P. 12-250
3. *The Bible. Books of the Holy Scriptures of the Old and New Testaments. Canonical*. - M.: Izd. Patriarchate of the Orthodox Church 1991-1221s.
4. Voronkov V. *Metafizichni vimiri lyudskogo Butt: Problems in the Person of zlami tisyacholit* / *Monografiya*. / VG Voronkov. - Zaporizhzhya: Paul, 2000. - 176 p.
5. L. Glazov *about the people and the nation of Ukraine* // *threshold. Humanities magazine Ukraine*. -1998 - №1.-С. 3-4.
6. Losev A. *Philosophy of the name* - M.: "Moskov. Univ. ", 1990, 269s.
7. Archpriest Sergei Bulgakov *grobom*.- *Life for BM, BG*-16с.
8. Sklovsky I.Z. *Metafizika natsionalnoï ideï: Ukrainsky context*. - Kirovograd: SC National Aviation University, 2012. - 332
9. *Sochineniya Ferdinand Lassalle*. - Spb.: Izdanie M. Glagolev, BG - 129s.
10. M. Heidegger, *Basic concepts of metaphysics*. - 1989.- №9 - S.108-159
11. <http://vestnikzgia.com.ua>
12. <http://halapsis.net/>

СКЛОВСКИЙ, И.З. - доктор философских наук, профессор кафедры социально-гуманитарных наук Кировоградской летной академии Национального авиационного университета
(Кировоград, Украина) sklo_iz@ukr.net

ФИЛОСОФИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕИ КАК ФЕНОМЕН ЭТНОНАЦИОНАЛЬНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В УКРАИНЕ

Национальная идея истории Украины нуждается в поиске современного типа духовного толкования борьбы за измерение «собственного суверенитета», сохранения исторического оптимизма, чтобы преодолеть примитивный взгляд на демократизацию и патриотизм.

Ключевые слова: *метафизика, архетипы, цивилизации, национальная идея, патриотизм, этноконфессиональная саморегуляция.*

SKLOVSKI, IGOR - Doctor of Philosophy Sciences, professor of social sciences and humanities Kirovograd Flight Academy National Aviation University
(Kirovograd, Ukraine) sklo_iz@ukr.net

METAPHYSICAL UNDERSTANDING OF PHENOMENON OF NATIONAL IDEA IN THE CONTEXT OF ETHNOSOCIAL CHANGES IN UKRAINE

National idea of history needs Ukraine search of modern type of spiritual interpretation of fight for measuring of «own sovereignty», maintainance of historical optimism, to overcome a primitive look to democratization and patriotism. Therefore civilizational characteristics of society generalize a set of national ideals to qualitatively transform Ukrainian society and help the formation of civilized human type, according to the noble ideals of national-state updates and more. Philosophical and educational aspects of globalization highlights the communicative context of the philosophy of history as a controversial integrity of globalized communication society and its civil component in professional and communicative discourse. Ethnosocial metamorphosis in Ukraine have discovered the need for civilizational integrity patriotic democratic discourse, a substantial human dimension "noble type". But such appeals greatly increases the integrative nature of ethnocentrism assessment reveals axiological force European rules of civil life, shows a nation-building strengthening spiritual integrity of our people. This problem has long attracted the attention of philosophers and Ukrainian culture, religious, theologians, ecologists, sociologists, political scientists and futurists, but in recent decades its importance has grown even more because of the globalization of national processes. The experience of subject-object world community intersected international condemnation of manifestations of militant nationalism, for the spirit of democratic patriotism condemn manifestations of genocide, political and cultural ethnocide. Postnonclassical give opinions to overcome superficial analysis of the Ukrainian nation-building, even the ignorance of some philosophers and politicians regarding the historicity of our people, who allegedly later went to the civilized and relatively long finishes democratic-patriotic transformations Events today once again revealed the need to overcome the final "vulgar sociological approach" to "the philosophy of a particular national idea". Ukrainian nation as a political entity, is subject ontologization adaptation Nation Building signs, showing his sovereign will, creatively using ethno-social properties, summarizing all previous modifications of interpretation of public patriotism civilized type. Particularly acute this problem provided collapse of the socialist camp and the Soviet Union, followed by growth of negative phenomena, manifestations of mass national nihilism, aggravation of national conflicts.

Key words: *metaphysics; civilization; ethnoconfessional selfregulation; national patrioti; archetyps.*

Стаття надійшла до редколегії 01.11.15

Прийнята до друку 05. 11.15